

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO

Gdańsk, dnia 28.12.2023 r.

Poz. 6116

ZARZĄDZENIE REGIONALNEGO DYREKTORA OCHRONY ŚRODOWISKA W GDAŃSKU

z dnia 7 grudnia 2023 r.

w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Jezioro Małe Łowne”

Na podstawie art. 19 ust. 6 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody (Dz. U. z 2023 r. poz. 1336, 1688 i 1890), zarządza się, co następuje:

§ 1. Ustanawia się plan ochrony dla rezerwatu przyrody „Jezioro Małe Łowne”, zwanego dalej „rezerwatem”.

§ 2. 1. Celem ochrony w rezerwacie jest zachowanie ekosystemu jeziora dystroficznego, okalających go torfowisk przejściowych i wysokich oraz borów bagiennych, wilgotnych i świeżych z występującymi tu gatunkami roślin i zwierząt.

2. Przyrodniczymi i społecznymi uwarunkowaniami realizacji celu, o którym mowa w ust. 1, są:

- 1) obecność biocenoz właściwych dla chronionych ekosystemów, bogatej flory i fauny rezerwatu, w tym gatunków chronionych i rzadkich, a także siedlisk chronionych w ramach sieci Natura 2000;
- 2) znaczne wahania poziomu wód gruntowych i powierzchniowych;
- 3) dominujący leśny sposób użytkowania terenów położonych w zlewni jeziora;
- 4) antropopresja wynikająca z położenia rezerwatu w okolicy użytkowanej rekreacyjnie i turystycznie (ośrodek rekreacyjny w otulinie rezerwatu, szlak kajakowy na Brdzie);
- 5) położenie w otulinie Parku Narodowego „Bory Tucholskie”, w granicach Zaborskiego Parku Krajobrazowego oraz w granicach obszaru Natura 2000 Wielki Sandr Brdy PLB220001 oraz częściowo w granicach obszaru Natura 2000 Doliny Brdy i Chociny PLH220058.

§ 3. Obszar rezerwatu objęty jest ochroną czynną.

§ 4. Identyfikację oraz określenie sposobów eliminacji lub ograniczania istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz ich skutków wskazuje załącznik nr 1 do zarządzenia.

§ 5. Działania ochronne, z podaniem rodzaju, zakresu oraz lokalizacji tych działań, określa załącznik nr 2 do zarządzenia.

§ 6. Wskazuje się wymagania ochrony przyrody konieczne do uwzględnienia w ustaleniach planu ogólnego i miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego gminy Chojnice¹⁾ oraz planie zagospodarowania przestrzennego województwa pomorskiego dotyczące eliminacji lub ograniczenia zagrożeń wewnętrznych lub zewnętrznych.

- 1) Uwzględnić aktualny przebieg granicy rezerwatu oraz obecność jego otuliny²⁾;

¹⁾ Do czasu uchwalenia planu ogólnego gminy Chojnice, wskazania zawarte w § 6 pozostają jednocześnie wskazaniem do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego tej gminy.

2) w otulinie rezerwatu należy:

- a) zachować dotychczasową formę użytkowania gruntów, tj. zwarty kompleks leśny z enklawami jezior, użytków zielonych i nieużytków (nie dotyczy użytku B na działce ewid. 3230/1 gminy Chojnice, obręb ewid. Kopernica),
- b) nie lokalizować obiektów i urządzeń budowlanych (w tym tymczasowych niezwiązanych trwale z gruntem), poza obiektami i urządzeniami służącymi ochronie przyrody lub racjonalnej gospodarce leśnej (ograniczenia te nie dotyczą zabudowy w obrębie użytku B na działce ewid. 3230/1 gminy Chojnice, obręb ewid. Kopernica z uwzględnieniem pkt c),
- c) w obrębie użytku B na działce ewid. 3230/1 gminy Chojnice, obręb ewid. Kopernica, w strefie o szerokości 100 m od linii brzegowej Jeziora Duże Łowne, nie lokalizować nowych obiektów i urządzeń budowlanych (w tym tymczasowych niezwiązanych trwale z gruntem, za wyjątkiem obiektów małej architektury drewnianej oraz infrastruktury technicznej i dróg leśnych),
- d) nie dopuszczać lokalizacji przedsięwzięć mogących obniżyć, spowodować wahania poziomu lub pogorszyć jakość wód gruntowych i powierzchniowych, m. in. takich jak: melioracje, wydobywanie kopalin, pobór wód powierzchniowych i podziemnych, zanieczyszczanie wód powierzchniowych i podziemnych, zanieczyszczanie gleby.

§ 7. Zarządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Regionalny Dyrektor
Ochrony Środowiska
w Gdańsku

Anna Tchórzewska

²⁾ Granice te zostały wyznaczone w zarządzeniu Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku z dnia 22 lipca 2016 r. w sprawie rezerwatu przyrody „Jezioro Małe Łowne” (Dz. Urz. Woj. Pom. z 2016 r. poz. 2781).

Załącznik nr 1 do zarządzenia
Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku
z dnia 7 grudnia 2023 r.

Załącznik nr 1

Identyfikacja oraz określenie sposobów eliminacji lub ograniczania istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz ich skutków.

Lp.	Identyfikacja istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych	Sposoby eliminacji lub ograniczania istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz ich skutków
Zagrożenia istniejące wewnętrzne		
1.	Udział gatunków obcych geograficznie/siedliskowo i odnawiających się (sosny wejmutki i świerka pospolitego) w fitocenozach leśnych powodujących zniekształcenie struktury tych fitocenz.	1) Usunięcie sosny wejmutki; 2) w przypadku odnawiania się świerka i wzrostu jego udziału w podszycie - okresowe usuwanie świerka.
2.	Uproszczona struktura gatunkowa, wiekowa i pionowa, brak drzew biocenotycznych w fitocenozach boru świeżego ograniczający siedliska dla ksylobiontów, ptaków i małych ssaków.	1) Zaniechanie prac w drzewostanach rezerwatu (z wyjątkiem prac wskazanych w ust. 1); 2) w otulinie rezerwatu pozostawianie drzew starych, spróchniałych, dziuplastych - żywych i martwych (za wyjątkiem drzew zagrażających bezpieczeństwu użytkowników udostępnionych dróg oraz terenu ośrodka rekreacyjnego w obrębie użytku B na działce ewid. 3230/1 gminy Chojnice, obręb ewid. Kopernica).
Zagrożenia istniejące zewnętrzne		
3.	Znaczne wahania poziomu wód gruntowych i powierzchniowych powodujące okresowe silne podtopienie lub przesuszenie części torfowiska, a w konsekwencji zaburzenia roślinności, m.in. zamieranie sosny zwyczajnej w fitocenozach boru bagiennego i masowe występowanie trzęślicy modrej <i>Molinia caerulea</i> .	W otulinie rezerwatu: 1) niepodejmowanie działań mogących obniżyć lub spowodować wahania poziomu wód gruntowych i powierzchniowych, m. in. takich jak: melioracje, wydobywanie kopalin, pobór wód powierzchniowych i podziemnych; 2) odcinkowe zasypanie rowu odwadniającego prowadzącego od jeziora Dużego Łownego do doliny rzeki Brdy.
4.	Istniejąca zabudowa turystyczna i rekreacyjna (ośrodek wypoczynkowy) w otulinie rezerwatu – zagrożenie zanieczyszczenia wód podziemnych lub ich poboru w stopniu oddziaływującym na poziom wody w jeziorze i uwodnienie torfowiska.	1) Nielokalizowanie w otulinie rezerwatu obiektów budowlanych (w tym tymczasowych niezwiązanych trwale z gruntem), poza obiektami służącymi ochronie przyrody i racjonalnej gospodarce leśnej (ograniczenia te nie dotyczą zabudowy w obrębie użytku B na działce ewid. 3230/1 gminy Chojnice, obręb ewid. Kopernica, z uwzględnieniem zapisów wskazanych w pkt 2); 2) w obrębie użytku B na działce ewid. 3230/1 gminy Chojnice, obręb ewid. Kopernica, w strefie o szerokości 100 m od linii brzegowej jeziora Duże Łowne, nielokalizowanie nowych obiektów i urządzeń budowlanych (w tym tymczasowych niezwiązanych trwale z gruntem, za wyjątkiem obiektów małej architektury drewnianej oraz infrastruktury technicznej i dróg leśnych).

5.	Antropopresja związana z turystyką i rekreacją: niszczenie obrzeży jeziora, wydeptywanie ścieżek na torfowisku i w lesie, niszczenie roślinności, hałas, płoszenie zwierząt, zaśmiecanie rezerwatu (np.: pozostawianie puszek, butelek itp., które stanowią pułapki dla bezkręgowców).	Ograniczenie antropopresji poprzez: 1) nielocalizowanie w otulinie rezerwatu obiektów budowlanych (w tym tymczasowych niezwiązanych trwale z gruntem), poza obiektami służącymi ochronie przyrody i racjonalnej gospodarce leśnej (ograniczenia te nie dotyczą zabudowy w obrębie użytku B na działce ewid. 3230/1 gminy Chojnice, obręb ewid. Kopernica, z uwzględnieniem zapisów wskazanych w ust 4 pkt 2); 2) utrzymanie/uzupełnienie tablic informujących o formie ochrony; 3) utrzymanie szlabanów lub innych przeszkód (np. głązów, leżących drzew) uniemożliwiających wjazd samochodów nieuprawnionych do rezerwatu ³⁾ ; 4) usuwanie odpadów.
6.	Dostawa wraz z opadami związków chemicznych z zanieczyszczonego powietrza skutkująca eutrofizacją oligotroficznych siedlisk rezerwatu oraz przekształceniem roślinności.	Brak możliwości ograniczania tego zagrożenia na poziomie planu ochrony rezerwatu.
Zagrożenia potencjalne wewnętrzne		
7.	Nie zidentyfikowano.	Nie określono.
Zagrożenia potencjalne zewnętrzne		
8.	Deficyt opadów i długotrwałe susze, zwłaszcza w okresie wegetacyjnym, skutkujące przesuszeniem złoża torfowego i degeneracją roślinności.	1) Brak wpływu na wielkość opadów; 2) w otulinie rezerwatu: a) niepodejmowanie działań mogących pogłębić deficyt wody w złożu torfowym, tj.: obniżyć lub spowodować wahania poziomu wód gruntowych i powierzchniowych, m. in. takich jak: melioracje, wydobywanie kopalin, pobór wód powierzchniowych i podziemnych; b) odcinkowe zasypanie rowu odwadniającego prowadzącego od jeziora Dużego Łownego do doliny rzeki Brdy.
9.	Wzrost antropopresji w przypadku rozbudowy infrastruktury turystycznej nad jeziorem Dużym Łownym.	Nielocalizowanie w otulinie rezerwatu obiektów budowlanych (w tym tymczasowych niezwiązanych trwale z gruntem), poza obiektami służącymi ochronie przyrody i racjonalnej gospodarce leśnej (ograniczenia te nie dotyczą zabudowy na działce ewid. 3230/1 obręb ewid. Kopernica, gmina Chojnice, z uwzględnieniem zapisów wskazanych w ust. 4 pkt 2).
10.	Gospodarka leśna w zlewni jeziora niedostosowana do potrzeb jego ochrony, w szczególności: rębnie zupełne, jednoczesne rębnie złożone na znacznych powierzchniach (powodujące zwiększone wahania poziomu wód gruntowych i powierzchniowych, wzmożoną erozję	W otulinie rezerwatu: 1) stosowanie rębni złożonych, dopuszczających cięcia na małych powierzchniach z wydłużonym okresem odnowienia (np. IVd, V); 2) wykonywanie cięć sanitarnych, pielęgnacyjnych i rębnych w sposób zapewniający w maksymalnym stopniu ochronę gleby i roślinności.

³⁾ Ograniczenie to nie dotyczy służb leśnych, ratowniczych oraz ochrony przyrody.

	gleby, spływy biogenów i związków mineralnych do jeziora).	
11.	Gospodarka leśna w otulinie rezerwatu powodująca płoszenie ptaków, eliminację drzew biocenotycznych.	W otulinie rezerwatu: 1) wykonywanie prac związanych z wycinką drzew poza okresem lęgowym ptaków (obejmującym okres od 1 III do 31 VIII); 2) zachowanie drzew starych, spróchniałych, dziuplastych - żywych i martwych (za wyjątkiem drzew zagrażających bezpieczeństwu użytkowników udostępnionych dróg oraz terenu ośrodka rekreacyjnego w obrębie użytku B na działce ewid. 3230/1 obręb ewid. Kopernica, gmina Chojnice).
12.	Stosowania środków ochrony roślin stwarzających zagrożenie dla fauny bezkręgowców.	W otulinie rezerwatu niestosowanie środków ochrony roślin stwarzających zagrożenie dla fauny bezkręgowców.
13.	Wszelkie działania w zlewni jeziora, naruszające jego warunki hydrologiczne lub zmieniające skład hydrochemiczny jego wód.	W granicach otuliny: 1) zachowanie dotychczasowej formy użytkowania gruntów, tj. zwartej kompleksu leśnego z enklawami jezior, użytków zielonych i nieużytków (nie dotyczy użytku B na działce ewid. 3230/1 gminy Chojnice, obręb ewid. Kopernica); 2) niepodejmowanie przedsięwzięć mogących obniżyć, spowodować wahania poziomu lub pogorszyć jakość wód gruntowych i powierzchniowych, m. in. takich jak: melioracje, wydobywanie kopalin, pobór wód powierzchniowych i podziemnych, zanieczyszczanie wód powierzchniowych i podziemnych, zanieczyszczanie gleby.

Załącznik nr 2 do zarządzenia
Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku
z dnia 7 grudnia 2023 r.

Działania ochronne, z podaniem rodzaju, zakresu oraz lokalizacji tych działań.

Lp.	Rodzaj działań ochronnych	Zakres działań ochronnych	Lokalizacja działań ochronnych ⁴⁾
1.	Usunięcie wszystkich osobników sosny wejmutki.	1) Powierzchnia ok. 9 ha; 2) wycinkę przeprowadzić poza sezonem lęgowym ptaków obejmującym okres od 1 marca do końca sierpnia; 3) biomasę pozostawić do naturalnego rozkładu.	Fitocenozy leśne rezerwatu.
2.	Usuwanie świerka.	1) W przypadku stwierdzenia odnawiania się świerka i wzrostu jego udziału w podszycie (powyżej 2 stopnia w skali Braun-Blanqueta) – usuwać osobniki dojrzałe oraz ograniczyć udział w podszycie; 2) wycinkę przeprowadzić poza sezonem lęgowym ptaków obejmującym okres od 1 marca do końca sierpnia; 3) biomasę pozostawić do naturalnego rozkładu.	Fitocenozy leśne rezerwatu.
3.	Ograniczenie antropopresji, w szczególności wykorzystywania jeziora do rekreacji (pływania, brodenia w jeziorze) i wędkowania.	1) Uzupełnienie i utrzymanie infrastruktury informacyjnej i edukacyjnej: a) zmiana lokalizacji tablic informujących o formie ochrony – ustawienie tablic na granicy rezerwatu lub w jej sąsiedztwie, b) ustawienie i utrzymanie 1-2 tablic informacyjnych (o celu ochrony rezerwatu, ograniczeniach itp.) oraz piktogramów informujących o zakazie połowu ryb i kąpieli w jeziorze; 2) kontrole Państwowej Straży Rybackiej, Społecznej Straży Rybackiej, Państwowej Straży Łowieckiej, Straży Leśnej i Policji (szczególnie w okresie wakacyjnym); 3) usuwanie odpadów.	1) W pobliżu granic rezerwatu, 2), 3) cały rezerwat.
4.	Monitoring szaty roślinnej.	Po 10 latach obowiązywania planu przeprowadzić ocenę zmian w składzie i rozmieszczeniu fitocenoz (torfowisk i borów bagiennych) w odniesieniu do danych zawartych w dokumentacji do planu ochrony ⁵⁾ .	W obrębie wskazanych fitocenoz.

⁴⁾ Nadleśnictwo Rytel, leśnictwo Kopernica, wg Planu Urządzenia Lasu na lata 2020-2029.

⁵⁾ Projekt planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Jezioro Małe Łowne”. Klub Przyrodników, 2021.